

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

09.01.2020 року

м. Ужгород

№ 57/1-рк/к

Виконавчий комітет
Солотвинської селищної ради
вул. Харківська, 1,
смт. Солотвино, 90575

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами дослідження ринку вивезення побутових відходів,

встановила:

Згідно із статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

У територіальних межах смт. Солотвино Тячівського району повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Солотвинською селищною радою та її Виконавчим комітетом.

Ідентифікаційний код юридичної особи: 35795853.

Місцезнаходження юридичної особи: вул. Харківська, 1, смт. Солотвино, 90575.

Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до частини першої статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Солотвинська селищна рада та її Виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території

сmt. Солотвино Тячівського району та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Солотвинська селищна рада та її Виконавчий комітет є правомочними розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворених ними органів.

Рішення Солотвинської селищної ради та її Виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території сmt. Солотвино Тячівського району підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Свалявською міською радою та її Виконавчим комітетом покладених на неї повноважень, має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

За інформацією виконавчого комітету Солотвинської селищної ради наданої листом від 02.07.2019 № 272/02-21 послуги з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах сmt. Солотвино Тячівського району протягом 2018 року та I кварталу 2019 року надавались товариством з обмеженою відповідальністю «Екобат Шураві» (далі – ТОВ «Екобат Шураві») та товариство з обмеженою відповідальністю «Екосіті» (далі – ТОВ «Екосіті»).

Відповідно до даних, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань щодо ТОВ «Екобат Шураві»:

- повне найменування: товариство з обмеженою відповідальністю «Екобат Шураві»;
- місцезнаходження юридичної особи: вул. Цегельна, 17, сmt. Великий Бичків, Рахівський район, 90615;
- організаційно-правова форма: товариство з обмеженою відповідальністю;
- ідентифікаційний код юридичної особи: 34816039;
- основний вид економічної діяльності: 38.11 Збирання безпечних відходів.

ТОВ «Екобат Шураві» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має власні основні та оборотні засоби, поточні та інші рахунки у банківських установах, від свого імені укладає договори, набуває майнові та немайнові права, несе зобов'язання, виступає позивачем, відповідачем в суді, має печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити.

ТОВ «Екобат Шураві» діє на підставі Статуту, затвердженого засновником ТОВ «Екобат Шураві», зареєстрованого державним реєстратором 05.09.2007 року, реєстраційний номер запису 13171020000000694.

ТОВ «Екобат Шураві» є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «Екобат Шураві» протягом 2018 року та I кварталу 2019 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах сmt. Солотвино Тячівського району протягом 2018 року у розмірі 40,14 відсотків, протягом I-го кварталу 2019 року – 45,37 відсотків.

Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до комунальних послуг віднесено послуги з поводження з побутовими відходами.

Закон України «Про відходи» дає визначення таким поняттям, як:

- операції поводження з відходами - збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів;

- побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування;

- послуги із захоронення побутових відходів - послуги з остаточного розміщення побутових відходів після їх перероблення (оброблення) у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів.

Частиною третьою статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлення цін/тарифів на комунальні послуги, затвердження норм споживання комунальних послуг віднесено до повноважень органу місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг.

Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

Рішеннями виконавчого комітету Солотвинської селищної ради від 10.04.2018 № 19 та від 24.01.2019 № 3 погоджено тарифи на вивезення твердих побутових відходів.

Згідно пункту 9 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 318), плата за надані послуги нараховується щомісяця відповідно до умов договору і тарифів, що формуються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами» (далі – Порядок формування тарифів).

Цей Порядок формування тарифів визначає механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.

Згідно з пунктом 3 Порядку формування тарифів, формування тарифів на послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції.

Згідно з пунктом 8 зазначеного Порядку формування тарифів, тарифи на послуги визначаються окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні).

Відповідно до абзацу десятого пункту 2 Порядку формування тарифів, тариф на послуги - грошовий вираз витрат із збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового

обладнання) побутових відходів, розрахований на основі економічно обґрунтованих планованих витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість.

Відповідно до пункту 34 Порядку формування тарифів, тарифи формуються для трьох груп споживачів - населення, бюджетних установ, інших споживачів (в редакції до 01.05.2019 року).

Групи споживачів визначаються на основі оцінки економічної обґрунтованості розподілу витрат між групами споживачів.

За інформацією ТОВ «Екобат Шураві», вивезення твердих побутових відходів від споживачів здійснюється за контейнерною системою. Оплата послуг з вивезення твердих побутових відходів здійснюється відповідно до об'єму контейнера, зокрема, контейнер місткістю 80 л. (0,08 куб.м.), 120 л. (0,12 куб.м.), 240 л. (0,24 куб.м.), 1100 л. (1,1 куб.м.).

Виконавець послуг - ТОВ «Екобат Шураві» здійснило розрахунки економічно обґрунтованих витрат на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів і подало їх на затвердження до органів місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.

Органи місцевого самоврядування відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування» мають повноваження щодо встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги.

В нижченаведеній таблиці наведено Розміри тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів погоджені рішеннями виконавчого комітету Солотвинської селищної ради від 23.02.2017 № 9 та від 10.04.2018 № 19 «Про погодження тарифів на вивезення твердих побутових відходів:

Місткість контейнера (л)	Населення (приватний сектор)		Бюджет (грн.)		Інші (грн.)	
	I квартал 2018 року	з 01.04.2018 по 31.01.2019 року	I квартал 2018 року	з 01.04.2018 по 31.01.2019 року	I квартал 2018 року	з 01.04.2018 по 31.01.2019 року
80 (0,08 куб.м.)	21,00	54,00	22,00	62,00	26,00	76,00
120 (0,12 куб.м.)	31,00	80,00	33,00	94,00	40,00	114,00
240 (0,24 куб.м.)	62,00	160,00	66,00	188,00	80,00	228,00
1100 (1,1 куб.м.)	284,00	734,00	302,00	862,00	366,00	1045,00

Згідно пояснень ТОВ «Екобат Шураві» наданих листом б/д № 47, товариство надає послуги з вивезення твердих побутових відходів за «контейнерною схемою» шляхом надання в тимчасове користування або продажу споживачам контейнерів для накопичення відходів різної місткості (80 л., 120 л., 240 л., 1100 л.), виходячи із потреб цих споживачів.

ТОВ «Екобат Шураві» відповідно до норм чинного законодавства здійснено розрахунок економічно обґрунтованих витрат на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в гривневому еквіваленті на 1 куб.м. та подано до органів місцевого самоврядування для затвердження тарифів.

Нарахування споживачам плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів на один місяць (абонплата) ТОВ «Екобат Шураві» відбувалось за наступним алгоритмом:

$$A = M * 52 * T / 12,$$

Де, А – абонплата, грн.,

М – місткість контейнера, куб.м.,

52 – кількість тижнів у році (кількість обслуговування),

T – тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів, 1 куб.м.,

12 – кількість місяців у році.

Отже, ТОВ «Екобат Шураві» нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів на один місяць (абонплата) здійснено на підставі місткості контейнера для накопичення відходів, наданого в тимчасове користування або проданого споживачу,

періодичності вивезення твердих побутових відходів та розміру тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів (за 1 куб.м.).

Відповідно до пункту 6 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 318) (далі - Правила надання послуг) обсяг надання послуг розраховується на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування.

Пунктом 8 Правил надання послуг (в редакції до 01.05.2019 року) передбачалось, що у разі коли норми не затверджено органом місцевого самоврядування, застосовують мінімальні норми згідно з додатком 2 цих Правил.

Пунктом 2.3. Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 30.07.2010 № 259 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 року за № 871/18166, визначено, що кількість твердих побутових відходів розраховують на одиницю виміру, характерну для кожного джерела утворення побутових відходів (далі - розрахункова одиниця) (додаток 1 цих Правил). Органи місцевого самоврядування можуть додатково визначати характерні для населеного пункту підприємства, установи та організації, для яких мають бути встановлені норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, але які не включено до переліку джерел утворення та їх розрахункових одиниць, наведених у додатку 1 цих Правил.

У додатку 1 вищезазначених Правил наведено розрахункові одиниці за джерелами утворення відходів, зокрема, розрахунковою одиницею у багатоквартирному та одноквартирному будинку є 1 мешканець, у адміністративній і громадській установі та організації - 1 робоче місце, у продовольчому магазині, ларьку, кіоску - 1 кв.м торгівельної площі тощо.

Тобто, нарахування плати споживачам за надані послуги з вивезення твердих побутових відходів повинно здійснюватися не в залежності від місткості (об'єму) контейнера для збору відходів, а на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування, відповідно до Правил надання послуг.

Отже, нарахування ТОВ «Екобат Шураві» плати за надані послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам в залежності від місткості контейнера, а не від норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених органом місцевого самоврядування, суперечить Правилам надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 та Правилам визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 30.07.2010 № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 871/18166.

ТОВ «Екобат Шураві» здійснюючи нарахування споживачам смт. Солотвино Тячівського району плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів в залежності від місткості контейнера (80 л. (0,08 куб.м.), 120 л. (0,12 куб.м.), 240 л. (0,24 куб.м.), 1100 л. (1,1 куб.м.)) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, призвело до ущемлення інтересів споживачів.

За відсутності конкуренції та не зазнаючи значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, ТОВ «Екобат Шураві» здійснювало нарахування споживачам смт. Солотвино Тячівського району плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів в залежності від місткості контейнера (80 л. (0,08 куб.м.), 120 л. (0,12 куб.м.), 240 л. (0,24 куб.м.), 1100 л. (1,1 куб.м.)) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, які не мають альтернативи надавача зазначених послуг.

За умов існування значної конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів умови надання послуг ТОВ «Екобат Шураві» були б іншими, що

зумовлювалось би конкурентними змаганнями та необхідністю надання послуг з метою досягнення переваг у ціновій конкуренції.

Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Крім того, Відділенням здійснено аналіз розрахунку діючого тарифу на послуги з вивезення побутових відходів з розшифровками статей витрат, затвердженого директором Товариства від 12.12.2018 року (далі – Розрахунок) та встановлено наступне.

Згідно з Розрахунком та розшифровками статей витрат калькулювання собівартості послуг з вивезення побутових відходів здійснено у розрахунку на планований період.

Відповідно до Розрахунку, до виробничої собівартості послуг з вивезення побутових відходів включено витрати на паливо, що становлять 633032,00 грн. або 28,64 грн. на 1 куб.м.

Визначення розміру планованого об'єму дизельного палива здійснено на підставі об'єму вивезення побутових відходів (куб.м.) та питомої норми (л./куб.м.).

Розпорядженням директора ТОВ «Екобат Шурави» від 02.01.2018 № 1 встановлено питому норму витрат дизельного палива на вивезення 1 куб.м. побутових відходів у розмірі 0,88л/1 куб.м.

Згідно з розрахунком питомої норми витрат дизельного палива на вивезення 1 куб.м. побутових відходів, питома норма дизельного палива розрахована як співвідношення обсягу вивезення побутових відходів на фактичний розмір витрат використаного дизельного палива.

Наказом Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 затверджено норми витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті (далі — Норми № 43).

Відповідно до Норм № 43 норми витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті призначені для планування потреби підприємств, організацій та установ (далі - підприємств) в паливно-мастильних матеріалах і контролю за їх витратами, ведення звітності, запровадження режиму економії і раціонального використання нафтопродуктів, а також можуть застосовуватись для розроблення питомих норм витрат палива.

Нормування витрат палива - це встановлення допустимої міри його споживання в певних умовах експлуатації автомобілів, для чого застосовуються базові лінійні норми, встановлені по моделях (модифікаціях) автомобілів, та система нормативів і коригуючих коефіцієнтів, які дозволяють враховувати виконану транспортну роботу, кліматичні, дорожні, та інші умови експлуатації.

Згідно пункту 1.2 Норм №43 одиниця вимірювання базових лінійних норм витрат палива встановлена для бензинових, дизельних автомобілів та автомобілів, що працюють на зрідженому (скрапленому) нафтовому газі, - у літрах на 100 км пробігу (л/100 км).

Тобто, розрахунок норм витрат палива здійснюється на підставі пробігу автомобільного транспорту при виконанні робіт, а не обсягу вивезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 2.1.5 Норм № 43 для нових моделей (модифікацій) автомобілів та автомобілів оригінальної конструкції, що не увійшли до цього документа, обладнання, що встановлюється на колісних транспортних засобах, технологічних машин і механізмів, автомобілів при виконанні спеціальної роботи або здійсненні перевезень в специфічних умовах експлуатації, виконанні технологічних операцій встановлюються тимчасові та тимчасові індивідуальні, базові, базові лінійні та диференційовані норми витрат палива з уточненням, за необхідності, коефіцієнтів їх коригування, які розробляються головним

інститутом Міністерства інфраструктури України Державтотранс НДІ проектом за заявками заводів-виробників чи підприємств - власників автомобілів на договірних засадах.

Тимчасові індивідуальні норми є чинними для конкретного підприємства (суб'єкта господарювання), що замовило їх розроблення для використання у період апробації в певному регіоні та умовах експлуатації транспортних засобів (обладнання), без права поширення на транспортні засоби (обладнання) інших підприємств, організацій (суб'єктів господарювання), у тому числі суб'єктів господарювання, які входять до складу однієї установи, відомства тощо.

Для роботи спеціального обладнання, яке встановлюється на автомобілі, допускається застосувати технологічні норми, наведені в документації заводу – виробника обладнання або розрахувати їх з використанням технічних даних, наведених у цій документації. Можливість встановлення тимчасової норми витрати палива розглядає комісія, що створюється із не менш як трьох спеціалістів підприємства і представника вищого органу організації, який є куратором з питань енергоспоживання. Результати розгляду оформлюються актом.

Тимчасова індивідуальна норма витрати палива набуває чинності після її реєстрації та затвердження наказом керівника підприємства.

Для здійснення своєї діяльності з вивезення твердих побутових відходів ТОВ «Екобат Шураві» використовує наступний спеціалізований транспорт:

- сміттєвоз С, марка AVIA, модель 31, об'єм кузова - 4,02 куб.м., рік випуску – 1989 року;
- сміттєвоз С, марка MAN, модель 18.224, об'єм кузова - 15,0 куб.м., рік випуску – 2000 року;
- сміттєвоз С, марка IFA, модель 60, об'єм кузова - 6,5 куб.м., рік випуску – 1988 року;
- спеціалізований вантажний фургон, марка FORD TRANSIT, модель 280 TDE, об'єм кузова - 2000 куб.м., рік випуску – 2006 року.

На розпорядження адміністративної колегії Відділення від 11.06.2019 № 57/13-рп/к ТОВ «Екобат Шураві» листом б/д № 74 надало копії наказів про норми витрат палива від 30.06.2011 № 6 (для сміттєвоза С, марки MAN) та про встановлення тимчасово базових витрат палива від 01.07.2013 № 2 (для сміттєвоза С, марки IFA), які були встановлені на підставі проведених замірів витрат палива спеціальними автомобілями.

Однак, згідно матеріалів наданих ТОВ «Екобат Шураві», експертизу проведено та зареєстровано ДП «ДержавтотрансНДІпроект» акт проведення замірів витрат палива спеціальним автомобілем моделі 60 марки IFA.

Отже, ТОВ «Екобат Шураві» здійснено визначення норм витрат дизельного палива у розрахунку на 1 куб.м. всупереч вимогам Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті».

Крім того, відповідно до Норм № 43 нормування витрат моторних олив та мастил здійснюється пропорційно до витрат палива згідно з встановленими нормативами.

Згідно розрахунку витрат палива та мастильних матеріалів на вивезення побутових відходів розмір витрат на мастильні матеріали визначено з розміру запланованого об'єму дизельного палива (на підставі пункту 2.3 Норми № 43, тобто 3,3 л. на 100 л. запланованого дизельного палива).

Виконавці послуг здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на надання послуг із вивезення побутових відходів і подають їх на затвердження органам місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.

Отже, ТОВ «Екобат Шуварі» сформовано та затверджено тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів, застосування яких у розрахунках зі споживачами може призводити до ущемлення економічних інтересів цих споживачів.

Частиною другою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» наведено типи зловживання монополієм (домінуючим) становищем.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 цього Закону зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції ринку.

За відсутності конкуренції та/або не зазначені значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів ТОВ «Екобат Шураві» здійснило нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів за тарифами, які були сформовані з порушенням Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті», які не мають альтернативи надавача зазначених послуг.

За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах смт. Солотвино Тячівського району, такі дії ТОВ «Екобат Шураві», які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, були б неможливими, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обрати більш економічно вигідніші договірні відносини з надавачами цих послуг.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм становищем забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з Законом.

Ураховуючи вищенаведене, рішенням адміністративної колегії Відділення від 17.11.2019 № 57/16-р/к дії товариства з обмеженою відповідальністю «Екобат Шураві»:

- щодо затвердження та нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам в залежності від місткості контейнера без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;

- щодо здійснення розрахунку норм витрат дизельного пального при формуванні тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів з порушенням Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті», визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Отже, затвердження виконавчим комітетом Солотвиської селищної ради рішеннями від 10.04.2018 № 19 та від 24.01.2019 № 3 щомісячної плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам в залежності від місткості контейнера без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб та розмір тарифів на вивезення твердих побутових відходів, які були розраховані ТОВ «Екобат Шураві» на підставі норм витрат дизельного пального при формуванні тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів з порушенням Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті», що призвело до встановлення економічно необґрунтованих тарифів на зазначені послуги та, в свою чергу, до порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Разом з тим, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 12 вересня 2018 року № 239 затверджено Порядок розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення (далі – Порядок розгляду тарифів).

Цей Порядок розгляду тарифів визначає процедуру розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів, зокрема, на комунальні послуги, поданих суб'єктами господарювання незалежно від форм власності, що надають (або мають намір надавати) комунальні послуги, визначені статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (крім послуг із постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії), для подальшого встановлення тарифів відповідно до повноважень, наданих Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про теплопостачання», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про житлово-комунальні послуги».

Пунктом 2 розділу IV Порядку розгляду тарифів передбачено, що під час розгляду розрахунків тарифів, доданих до заяви, органом місцевого самоврядування перевіряється додержання суб'єктом господарювання вимог постанови від 26 липня 2006 року № 1010 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів», та, зокрема, правильність здійснення суб'єктом господарювання розрахунків планованих економічно обґрунтованих витрат, що внесені до складу тарифів, урахування при їх визначенні фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії, надання комунальних послуг згідно з річними планами, додержання стандартів, нормативів (норм) витрат і втрат ресурсів, технологічних регламентів та вимог щодо виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, надання комунальних послуг.

Відповідно до підпункту 2 пункту «б» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів.

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь іншого державного органу або суб'єкта господарювання актом органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю.

У разі легітимації ініціатором протиправних дій є та сама особа, яка їх вчиняє або має намір вчинити.

Таким чином, шляхом прийняття рішень від 10.04.2018 № 19 та від 24.01.2019 № 3, виконавчим комітетом Солотвинської селищної ради легітимізовані дії ТОВ «Екобат Шурави» щодо застосування у розрахунках зі споживачами необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів в частині здійснення розрахунку норм витрат дизельного пального при формуванні тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів з порушенням Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті», та нарахування плати на зазначені послуги в залежності від місткості контейнера без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, може призвести до ущемлення економічних інтересів споживачів.

Статтею 3 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що державна політика у сфері житлово-комунальних послуг ґрунтується на принципах, зокрема, створення та підтримання конкурентного середовища при виробленні та наданні житлово-комунальних послуг, забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах

самофінансування, досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво таких послуг; регулювання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги у випадках, визначених законом, з урахуванням досягнутого рівня соціально-економічного розвитку, природних особливостей відповідного регіону та технічних можливостей; дотримання встановлених стандартів, нормативів, норм, порядків і правил щодо кількості та якості житлово-комунальних послуг.

Таким чином, дії виконавчого комітету Солотвиської селищної ради щодо затвердження рішеннями від 10.04.2018 № 19 та від 24.01.2019 № 3 тарифів на вивезення твердих побутових відходів, розрахованих ТОВ «Екобат Шураві» на підставі норм витрат дизельного пального при формуванні тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів, що розраховані з порушенням Наказу Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 «Про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті» та нарахування плати на зазначені послуги в залежності від місткості контейнера без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, може призвести до ущемлення економічних інтересів споживачів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», абзацом сьомим пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Виконавчому комітету Солотвиської селищної ради Тячівського району Закарпатської області (ідентифікаційний код юридичної особи 35792853) припинити дії у вигляді затвердження необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації органом місцевого самоврядування вчиненого суб'єктом господарювання порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате закривається.